

Maria Joczowa

"Towiański i rozterki romantyzmu", Adam Sikora, Warszawa 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 125

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ PIGOŃ Stanisław: Wprowadzenie w "Pana Tadeusza". PWN. Kraków 1969 s. 35 nlb. 1, zł 3,-

Praca wydana w ramach popularyzatorskiej serii wydawniczej PAN w Krakowie "Nauka dla wszystkich" /Dział Nauk Humanistycznych/. Wielki uczyony, oddając swą ogromną wiedzę, piękny język i unikowanie literatury ojczyściej na usługi szerokiego kręgu społeczeństwa, przedstawia w niewielkim szkicu w sposób przystępny genezę poematu Mickiewicza, jego ideę główną oraz artystyczne wartości. Idea narodowa "Pana Tadeusza" wyraża się, jak pisze Stanisław Pigoń, w "opowieści o przeradzaniu się starej, zmurszałej Polski na nowy kształt odrodzonego narodu".

BP/38

M.J.

/II/ SIKORA Adam: Towiański i rozterki romantyzmu. WP. Warszawa 1969. Seria "Myśli i ludzie" pod red. J. Legowicza, s. 224, nlb. 4, portr., zł 15,-

Prócz zwięzłego wykładu doktryny Towiańskiego i zarysu dziejów towiańszczyzny książka zawiera wybór fragmentów z pism Towiańskiego lub przez niego inspirowanych, a także wybór wypowiedzi o towianizmie /m.in. Mickiewicza i Trentowskiego/.

Autor zajmuje wobec towianizmu stanowisko rzeczowej analizy, przeciwstawiając się zarówno postawie wyznawczo-apologetycznej, jak totalnie potępiającej, i z tego punktu widzenia bada genezę ruchu Towiańskiego w specyficznych warunkach polskiej emigracji polistopadowej. Jednocześnie ukazuje towianizm na szerszym tle wątków mesjanistycznych w europejskich systematach teozoficznych i historiozoficznych. W mesjanizmie widzi poszukiwanie odpowiedzi na rozterki romantycznej świadomości, utopijną próbę rozwiązania antynomii ideowych w charakterystycznym dla myślenia romantycznego dążeniu do koherencji i syntezy.

BP/38

M.J.